ప్రౌఢవన్నెలం

కాఫీ గ్లాసు క్రిందబెట్టి పెదవులను తువాల్‌తో అద్దుకుంటూ "ఇల్లు నాలుగు మూలలా చూసి అన్ని విషయాలనూ తెలుసుకుందువుగాని రా" అన్నాడు సత్య నారాయణ.

"రాత్రేగా యీ యింట్లో అడుగు పెట్టింది ; ఇంక అన్నీ ఒక్కొక్కటే అవే తెలుస్తాయి" అరుంధతి తల ఎత్తకుండా అన్నది.

"నీవు కాఫీ తాగావా ? తాగకపోతే ఆ గ్లాసు ఇక్కడికి తెచ్చుకో"

రెండు నిమిషాలు చూసినా అరుంధతి లేవకపోవటమువల్ల - సత్యనారాయణే లేచి వంటయింట్లోకి వెళ్ళి కుంపటి దగ్గర గిన్నెలో కాఫీ ఉన్నదేమోనని చూశాడు. గిన్నెలన్నీ తొలిచి బోర్ల వేసినట్లున్నాయి.

"కాఫీ నా కొక్కడికే చేశావా ?" అన్నాడు తెల్లబోయిన ముఖముతో సత్యనారాయణ.

తల ఎత్తకుండానే 'అవును' అన్నది అరుంధతి.

"మరి నీవు ఏమీ తాగవా ।"

"నేను కాఫీ తాగను"

"ఉదయమున కాఫీకాక నీవు తాగేది ఇంకేదయినా ఉందా ?"

"కాఫీ టీ తప్ప ఇంకేదయినా తాగుతాను" సత్యనారాయణ ఆమె కెదురుగా వచ్చి నిలువబడినా—ఆమె తలవంచుకొని కూర్చునే జవాబిచ్చింది.

సత్యనారాయణ మాట్లాడకుండా చాకలివాడిచేత ఓవల్‌టీన్ డబ్బా ఒకటి తెప్పించి - ఆమె దానిని కలిపి తాగేవరకూ నిలబడి "ఇంకలే. నీకు ఇల్లంతా

చూపించి - అన్ని విషయాలనూ నీ చెవిన వేస్తాను" - ఆమె లేచి నిలువబడే వరకూ చూపి తరువాత ముందుకు నడిచాడు.

అరుంధతి మనసంతా అయోమయముగా ఉన్నది ఆమెకు తన పరిస్థితి ఏమిటో తెలియటములేదు ఉప్పెనవచ్చి తగ్గిన తరువాత వెలవెల పోతున్న గ్రామము వలె అయిపోయింది ఆమె మెదడు. ఈ క్రొత్త మనిషి సత్యనారాయణా- క్రొత్తయిల్లూ - క్రొత్త వాతావరణమూ ఆమె మెదడులోకి ఎక్కలేదు.

సత్యనారాయణ అరుంధతిని ఒక గదిలోకి తీసుకొని వెళ్ళాడు. ఆ గదిలో గోడకు తగిలించిన ఫోటో ఒకటి చూపించి "దీనిపేరు జానకి—ఇదే నన్ను మొదట గృహస్థాశ్రమములోకి దింపింది. చాలా సరదా మనిషి. ఊళ్ళు తిరగట మన్నా - అవీ ఇవీ కొనుక్కొచ్చి ఇంట్లో పడవెయ్యటమన్నా చాలా సరదా దానికి, ఈ గదిలో ఉన్న మంచాలూ-బీరువాలూ నల్లమానువి బెంగుళూరునుండి తెప్పించాను. ప్రతి వేసవిలోనూ మేము అక్కడ ఉండవలసిందే ననుకో. ఎంత డబ్బు ఖర్చయినా సరే దాని మనస్సు చిన్నబుచ్చకూడదని నా కనిపించేది" చెప్పటము ఆపుచేసి సత్యనారాయణ గదిలోనుంచి బయటికివచ్చి అరుంధతివంక చూశాడు.

అరుంధతి అతడు చెప్పినదంతా విని చివరలో తెలియక "కొంతమందికి జీవితాన్ని ఆనందించటము బాగా తెలుసు ఆమె అటువంటిదేమో!" అన్నది.

"దానికి పడకగది కిటికీ దగ్గరగా మల్లెపందిరి ఉండాలని ఉండేది. దాన్ని ఎక్కడినుంచో తెప్పించి వేశాను." కిటికీగుండా చేయి పోనిచ్చి-ఒక పువ్వుకోసి అరుంధతి చేతికిచ్చాడు.

"మంచి వాసనగలదే చెట్టు" అన్నది అరుంధతి.

"చూడు అది దాటిపోయిన తరువాత వచ్చిన శారద ఉన్నదే-దాని అభిరుచు లన్నీ వేరు. మల్లె పందిరిని పీకించి దూరముగా వేయించింది. సువాసనలకంటె దానికి రంగులంటే ఇష్టముగా ఉండేది. నా మనసుకంటె-వేషాన్ని ఎక్కువ పాటించేది. ఇంట్లోకూడా డాబూ దర్పమూ ఎక్కువైంది. అన్నిటికీ అన్ని గదులనూ ప్రత్యేకించింది. నాకు కాఫీ తాగటము నేర్పింది అదే. మొదట్లో నేను ఉదయము లేవగానే స్నానముచేసి సంధ్య వార్చుతూ కూర్చునేవాడిని-అప్పుడంతా పోయింది.

ఈ యింటికి కావలసిన హంగులన్నీ ఏర్పరచి పోయింది అదే. దీని ఫోటో చూశావా? పట్టుమని రెండేళ్ళయినా ఉండలేదు" అని ఎడమచేతివైపు వరెండా లోనికి తీసుకువెళ్ళి చెప్పటము మొదలు పెట్టాడు.

"తరువాత వచ్చిన శకుంతల ఉన్నదే అది—రాజకీయాలంటే సరి. అన్నము ముందునుంచైనా లేచేది. అభ్యుదయ పంథాలోది. ఉన్నమాట చెప్పొద్దూ, దాని చేతికి తాళపుచేతులు యివ్వలేదు. ఎదురుగా ఎంత ఉంటే అంత ఖర్చు. నేను కాస్త జాగ్రత్త నేర్చుకొని మసులుకున్నా. నేను చెప్పితే వినకుండా జైలుకు వెళ్ళింది. ఏం చెయ్యను? నాకేమీ సంబంధము లేదని సర్కారుకు చెప్పేశాను" అని పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచాడు.

తరువాత అరుంధతిని మరొక గదిలోకి తీసుకొనివెళ్ళి కూర్చోబెట్టి ఇనప్పెట్టె తెరచాడు. "చూశావా! పెద్దదాని దగ్గర్నుండి చిన్నదాని వరకూ వాళ్ళకు కావలసినట్టుగా ఆ బంగారాన్ని చెరిపించి చేయించుతూ వచ్చాను" అని ఒక డబ్బా తెరచి దాంట్లో ఉన్న నగలను ఒక్కొక్కటే తీసి చూపించాడు.

అరుంధతి ఏమీ అనకుండా ఉందామని ఎంతో ప్రయత్నించింది. కాని, చప్పున నోటివెంట ఈ మాటలు జారినాయి. 'బంగారము వెడగొట్టగా-వెడగొట్టగా తెల్లబారింది.'

"ఏమన్నాగాని – బంగారము ఏ వన్నెదో వాళ్ళు చూడలేదు. కావలసినది వస్తువు - అవే పెట్టుకొని తిరిగారు" అని అన్నీ డబ్బాలో పెట్టి లోపల భద్రపరచాడు.

ఆ గదిలోనుంచి బైటికివస్తూ "అసలు జరిగినదంతా నీవు వినే ఉంటావు. మీ నాన్నకు - నేను - నిన్న నీవుచూసిన సేటుగారు చాలా అప్పుపెట్టాము. మీ నాన్న పోయినారని తెలియగానే మీ చిన్నాయనగారు వచ్చి ఎక్కడి దక్కడ తీర్మానించుతానని – ఆ యిల్లు వ్రాస్తా ఆ సేటు గారికి ఇచ్చేశాడు. ఇంట్లో ఉన్న సామానులతో నిన్ను నా దగ్గరికి పంపాడు" తువాల కొసలు ముడివేస్తూ విలబడ్డ అరుంధతి ముఖములోకి చూశాడు.

తన అసహాయస్థితికి గుండె చెరువైపోయింది.

వయసు ఎక్కువ లేకపోయినా ముగ్గురు భార్యలను చూసినవాడు సత్య నారాయణ. ఇంట్లో ఉన్న సామాన్లతో పాటుగా – తన పినతండ్రి-ఈ విధముగా పరాయివాళ్ళ యింటికి పంపించివేసి తాను రైలెక్కాడే! ఇంతకూ తన తండ్రి ననాలిగాని పినతండ్రినంటే ఏం లాభము?

అంతలో సత్యనారాయణ రెండు ఆల్బమ్‌లు తెచ్చి ఆమెముందరపడేసి, "చూశావా? డబ్బు ఉన్నా అందరూ అనుభవించలేరు చూడు. నేను జానకితో తిరగని ఊరులేదు. ఈ ఫోటోలన్నీ అప్పుడు తీసినవే. నాకు ప్రకృతి దృశ్యాలంటే చాలా యిష్టము. ఒక కెమెరా ఉండేది. ఎక్కడికి వెళ్ళినా వెంట తీసుకొని వెళ్ళే వాడిని"

అరుంధతి అవన్నీ తిరగవేసి బాగున్నాయని పొడినవ్వు నవ్వింది.

"ఇది చూడు – నేను పాల్గొనని ఉద్యమము లేదు. వాటికి సంబంధించిన చిత్రాలు ఇవన్నీను. అప్పటికి పెద్దది పోయింది. అప్పటినుంచీ సంసారము మీది కంటె నామనసు రాజకీయాల మీదికి ఎక్కువ వెళ్ళేది. తరువాత ఈ చివరి చిత్రా లున్నాయే అవన్నీ వీళ్ళవీ వాళ్ళవీను"

ఇట్లా మాట్లాడుతూ సత్యనారాయణ కారియరుతో భోజనము తీసుకొని రమ్మని మనిషిని పంపాడు.

అరుంధతి స్నానము భోజనమూ అయిన తరువా[illegible] పగలు విశ్రాంతి తీసు కోవాలని భోజనాల యింటిముందరగా చాపమీద పడుకొన్నది. కాని ఆమె మెదడు విశ్రాంతిని కోరలేదు. ఊరికే కలతపరచటము మొదలు పెట్టింది.

తనను పెళ్ళి చేసుకొనమని సత్యనారాయణ అడుగుతాడేమో! అడగట మేమిటి....అన్ని సామానులతో పాటు - సర్వాధికారాలతో అప్పగించబడిన ఆడ పిల్లను సత్యనారాయణ పెళ్ళి చేసుకొమ్మని అడుగుతాడా? ఆమె సమ్మతి అతడి కెందుకు? అయినా ఈ ప్రస్తావన తన ముందర సత్యనారాయణ తీసుకొనివస్తాడు. తాను ఒకవేళ అసమ్మతిని తెలిపితే - అక్కడితో నిలుస్తాడా.– లేదా – అన్నది పెద్ద సందేహము. క్రమంగా ఆమె ఈ భావనల నన్నిటిని వదలి నిద్రకు వశురాలై పోయినది.

తరువాత వారమురోజులు మొదటి రోజువలెనే సత్యనారాయణ ఇంటి విషయాలను - అంటే ఏ వస్తువులు ఎక్కడున్నాయో వాటి ఖర్చు వివరాలు పూర్తిగా ఆమెకు చెప్పివేశాడు. సత్యనారాయణ పగలు భోజనము చేసిన తరువాత పత్రికలను చదువుకొని తనగదిలో నిద్రపోయేవాడు. కాఫీసమయానికి వచ్చి బల్లదగ్గర కూర్చునేవాడు. సాయంకాలపు వేళ తోటలో ఏదో సవరిస్తూ కాలక్షేపము చేసేవాడు.

అరుంధతికి ఇంతవరకూ అతడి మనసులో ఏమున్నదో తెలియలేదు. ఇంటికి ఎవరైనా పదిమంది స్నేహితులువస్తే మాటల సందర్భములోనైనా గ్రహించుకోవచ్చు - కాని అదీ జరగలేదు.

కాలక్షేపానికి ఒకనాడు అరుంధతి అన్నది "నాకు వంట చేతనవును. రేపటి నుంచీ నేనే చేస్తాను" అని.

"ఆఁ.... ఎందుకూ? నీవు వంటచేయటము మొదలుపెడ్తే ఆరోగ్యము తగ్గుతుందేమోనని నా భయము కులాసాగా కాలక్షేపము చెయ్యి. నీకేం కష్టంగా లేదుకదా? ఏదైనా ఉంటే చెప్పు, నిమిషములో చక్కబరుస్తాను" అన్నాడు సత్యనారాయణ.

అరుంధతి మెల్లగా తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

గదిలో ఒంటరిగా కూర్చుని చదువుకుంటున్నా అరుంధతి మనసులో అవహించిన భయము అట్లాగే ఉండేది. ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగి చూసేది. అడుగుల చప్పుడు వినబడ్డట్లయేది. భయముతో గుండెమీద చెయ్యివేసుకొని-అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ గదులన్నిటిలోకీ తొంగిచూసేది. సత్యనారాయణ తలవంచుకొని ఏదో చదువుకుంటూ కనబడేవాడు. ఎప్పుడైనా ఆమె అలికిడిని గ్రహించినప్పుడు 'ఏం కావాలి?' అనేవాడు.

ఒకనెల ఈ విధముగా గడిచేసరికి అరుంధతికి వచ్చినప్పటి చురుకుతనము సన్నగిల్లడం మొదలుపెట్టింది. పుస్తకాలను చదవటములోగల ఆసక్తికూడా మందగించింది. సత్యనారాయణ అప్పుడప్పుడు "అట్లా ఉన్నావేం? సుస్తీగా ఉందా ఏమిటి?" అని అడిగేవాడు.

మొదలు మొదలు అరుంధతికి సత్యనారాయణను చూడగానే మనసులో భగ్గుమనేది. ముగ్గురిని చేసుకొన్నది చాలక నాలుగోదానికి ఎదురు చూస్తున్నాడని అసహ్యపడేది. అతడు వేసిన ప్రశ్నలకు కటువుగా జవాబిచ్చేది. అతడు ఆదరణగా పలుకరిస్తే పుల్లవిరిచినట్లుగా మాట్లాడేది. రానురాను అతడిమీద ఆమె కోపగించటానికి ఆధారము లేకుండాపోయింది. అతడు ఏ విషయములోను తూకము తప్పటము లేదు.

నెలరోజుల తరువాత అరుంధతికి ఒక మధ్యాహ్నము హఠాత్తుగా తోచింది "ఈయన నన్ను ఖైదీగా పట్టుకురాలేదుకదా!" అని.

ఇది అన్యాయము! ఒక వ్యక్తిని కావాలంటే భార్యగా తెచ్చుకోవటము ఉన్నది. సంఘములో భార్యను కొనుక్కోవటము ఉన్నదిగాని ఏ పేరులేకుండా తీసుకొని వచ్చి ఇంట్లో ఉంచటము ఎక్కడా వినలేదు. తన నిస్సహాయస్థితికి అరుంధతికి మరొకమారు గుండె చెరువైపోయింది. కన్నీరు జలజల రాలింది.

మరునాడు ఉదయము సత్యనారాయణ ముఖము కడుక్కొని బల్లముందర కూర్చుని అరగంట ఎదురుచూశాడు అరుంధతి కోసము. వేళతప్పని అరుంధతి ఏంచేస్తున్నదోనని గదిగదీ వెతికాడు. అరుంధతి వస్తువులన్నీ ఎక్కడివక్కడే పడి ఉన్నాయి. కొన్ని సర్దిఉన్నాయి. అవన్నీ అరుంధతికి అతడు కొని యిచ్చినవే కనబడకుండా పోయినది ఒక్క అరుంధతే-వచ్చేనాడు ఆమె కట్టుకొని వచ్చిన వెలిసిపోయిన చీర ధరించి.

సత్యనారాయణ మనసు అయోమయ మయిపోయింది ఆ రోజంతా మరునాటికి కాస్త తెప్పరిల్లి వార్తాపత్రికలో ఇలా ప్రకటించాడు :

"అరుంధతీ!

ఎందుకమ్మా నా మీద అంతకోపము వచ్చింది? అట్లా చెప్పకుండా వెళ్ళావేం? నేనేమీ నీకు కష్టము కలిగించలేదు కదా? నిన్ను చాలా గౌరవంగా చూశాననుకుంటాను. కాని నాదొక పొరబాటు జరిగింది. అవును అది తప్పే. నేనట్లా చేయకూడదనిమాటే అసలు. నేను ఒక అబ్బాయిని పెంచుకొని అమెరికాకు

చదువుకోసము పంపాను. ఇంకా పది రోజులలో వాడు వస్తున్నాడు, నీ ఫోటో పంపగానే వాడు ఆమోదించేడు అసలైన వజ్రాన్ని పిసలైన బంగారములో పొదిగి ఆనందించుదామని అనుకున్నానమ్మా! నేను చేసిన పాపము ఏమిటంటే, నీతో ఒక్కమాట నా పథకాన్ని గురించి ముందుగా చెప్పవలసింది. దానికే ఇంత నొచ్చుకొన్నావా తల్లీ! నీ వెక్కడున్నా ఈ ప్రకటన చదివి నీ ఇంటికి తిరిగి రావమ్మా అరుంధతీ! నీవు వెళ్ళిపోగానే ఇంటి కళాకాంతులు నిన్ను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాయంటే అతిశయోక్తి కాదు.

సత్యనారాయణ"